

Fel kell tölteni vízzel a csatornákat, hogy a jövőben kisebb legyen az aszálykár

12. oldal

**Ne féljünk a KAP
Zöld felépítményétől**

18-19. oldal

**Hasznos tanácsok
gyümölcstermő növények
őszi telepítéséhez**

10. oldal

**Kárpát-medencei
gazdák gyűlése**

20-21. oldal

Tisztelt Tagunk!

Tájékoztatjuk, hogy a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) elérkezett a **2022. őszi tagdíj-megállapítási és tagdíjfizetési időszakához**. A NAK Országos Elnökségének döntése értelmében a 2022. évi tagdíj-megállapítás két ütemben zajlik. Az árbevétel alapú tagdíjat fizető tagok közül az év első felében (június 1. és június 30. között) került sor a gazdálkodó szervezetek tagdíj-megállapítására. Az östermelők és egyéni vállalkozók esetében ez 2022. november 1-én vette kezdetét.

Tagdíjfizetés alapja, igénybe vehető kedvezmények

A **2020. évtől az árbevétel alapú tagdíjat fizető tagjainknak nem kell önbevallást készíteniük**, hanem az SZJA-bevallások során alkalmazott adóhatósági gyakorlatához hasonlóan a **NAK megállapítja a tagjai által fizetendő tagdíjat** a rendelkezésre álló adatok alapján.

A **2022. évi tagdíj megállapításának alapjául a 2020. évi bevételi, árbevételi adatok szolgálnak**. Az idei évtől azon tagok számára, akik az östermelők családi gazdaságában (ŐCSG) képviselői szerepet töltenek be, speciális tagdíjszámítási szabályok léptek életbe. Esetükben főszabály szerint a tagdíjalap az ŐCSG tagok 2020. évi árbevételét is magában foglalja. Ezzel párhuzamosan azon ŐCSG tagok számára, akik más jogviszonyuk alapján egyben NAK tagok is, új kedvezmények is bevezetésre kerültek. Felhívjuk figyelmét, hogy a 2022. évi tagdíjalapot csökkentő kedvezmények pótlékmentes igénylésére kizárólag a tagdíj-megállapítási időszak során, a szükséges igazolások benyújtása mellett van lehetőség.

A NAK **alapszabálya számos kedvezményt biztosít tagjaink számára**, melyekkel a tagdíjalap csökkenthető. Ezen kedvezmények köre 2021 őszén a **népegészségügyi termékadó (NETA) levonásának lehetőségével** bővült. Az **igazolások kiállításának módja** a tavalyihoz képest nem változott, a könyvvizsgálók mellett könyvelők, adószakértők és adótanácsadók is jogosultak bizonyos igazolások kiállítására. Annak eldöntéséhez, hogy egy adott igazolást ki állíthat ki, azt kell megvizsgálni, hogy a NAK által megállapított bevétel, árbevétel milyen összegű. Néhány igazolás esetében érvényben maradt a korábbi 50 millió forintos határ, de mások esetében ez 300 millió forintra került felemelésre. Ez azt jelenti, hogy ezen összeghatárok alatt járhatnak el a könyvelők, adószakértők és adótanácsadók. A részleteket megtalálja portálunkon és az e-Irodából elérhető tagdíjkorrekciós felületen. A NAK továbbra is biztosítja annak lehetőségét, hogy e-Iroda fiókján keresztül meghatalmazza könyvelőjét, adószakértőjét, adótanácsadóját vagy könyvvizsgálóját, hogy Ön helyett ő fogadja el vagy korrigálja a 2022. évi tagdíjat. A meghatalmazások visszavonásig érvényesek.

2022 őszén a kamara országos küldöttgyűlése egy speciális tagdíjkezdvezményről is döntött, mely a II., III. és IV. tagdíjfizetési osztályba tartozó magánszemély tagjainkat érintik.

Felhívjuk figyelmét, hogy az idei évre vonatkozó speciális kedvezmény a tagdíj megállapítási felületen nem látható, a bevallásában a teljes összeg kerül feltüntetésre. A kapott kedvezményt az e-Irodában elérhető folyószámláján tekintheti meg, valamint tartalmazta a nemrégiben kiküldött postai értesítőnk is. A tagdíj korrekciója esetén a kedvezmény is utólagosan kerül korrigálásra a folyószámlán.

Fizetendő tagdíj mértéke:

- I. tagdíjfizetési osztály 0 Ft-tól 600 ezer Ft tagdíjalapig 2 000 Ft
- II. tagdíjfizetési osztály 10 millió Ft tagdíjalapig 5 000 Ft
- III. tagdíjfizetési osztály 50 millió Ft tagdíjalapig 30 000 Ft
- IV. tagdíjfizetési osztály 150 millió Ft tagdíjalapig 150 000 Ft
- V. tagdíjfizetési osztály 400 millió Ft tagdíjalapig 400 000 Ft
- VI. tagdíjfizetési osztály 750 millió Ft tagdíjalapig 750 000 Ft
- VII. tagdíjfizetési osztály 750 millió Ft tagdíjalap felett 1 000 000 Ft

Tagdíj-megállapítás megtekintése, elfogadása

A NAK **által megállapított tagdíjról, az ahhoz felhasznált adatokról a tagdíj-megállapítási időszakban, 2022. november 1. – november 30. között tájékozódhat e-Iroda fiókjának 2022. évi tagdíj-megállapítás** menüpontjában. Egyetértése esetén egyetlen kattintással elfogadhatja a NAK által megállapított tagdíjat. Amennyiben a számítás alapjául szolgáló adatokat korrigálni szeretné, vagy tagdíjkezdvezménnyel kíván élni, úgy a korábbi önbevallási felülethez hasonló formában tudja jelezni ezen igényét a szükséges igazolások csatolásával. Azok a NAK által megállapított tagdíjak, amelyeknek 2022. november 30-ig sem az elfogadásuk, sem a korrekciójuk nem történik meg, a NAK alapszabálya értelmében elfogadottnak minősülnek.

A 2022. évi tagdíjhoz 2022. november 30-át követően is beküldhetőek igazolások, a felülvizsgált tagdíjat azonban ebben az esetben 20 százalékos pótlék is terheli fogja. A beküldés végső határideje gazdálkodó szervezetek esetében 2023. június 30., östermelők és egyéni vállalkozók esetében 2023. november 30.

A tagdíj megfizetése

A **2022. évi tagdíj megfizetésének határideje: 2022. december 15.**

Tagdíjat online díjfizetéssel is kiegyenlítheti e-Iroda fiókján keresztül. Az online fizetés során a NAK együttműködő partnere a SimplePay, mely lehetőséget biztosít a bankkártyás és az átutalásos fizetésre is. A tagdíj fizetését az **Online fizetés** menüpontból indíthatja.

A tagdíjat továbbra is kiegyenlítheti a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, OTP BANK Nyrt.-nél vezetett 11749008-20190244 számú bankszámlájára történő banki átutalással, illetve a NAK által postai levélben kiküldött, egyedi azonosítóval ellátott fehér csekken. Banki átutaláskor a közlemény rovatban kérjük feltüntetni kamarai nyilvántartási számát, továbbá adószámát vagy adóazonosító jelét.

További információk

Felhívjuk figyelmét, hogy ez a tájékoztatás nem teljes körű. A tagdíj-megállapítás folyamatáról, a kedvezményekről bővebben a NAK portálján található Gyakran Ismételt Kérdések (GYIK) menüpontban is tájékozódhat.

Amennyiben a tagdíj-megállapítással kapcsolatos kérdése van, vagy segítségre van szüksége, kérjük, keresse fel falugazdászát (az ügyfélszolgálati irodák elérhetőségeit a www.nak.hu portálon találja), vagy hívja telefonos ügyfélszolgálatunkat hétköznapokon munkaidőben a +36 80 900 365 belföldről ingyenesen hívható zöld számon.

Mintegy 3,5 milliárd forint értékben nyújt tagdíjkezdvezményt a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Az aszályra, illetve a szomszedságunkban dúló háború miatt kialakult energiaválságra és gazdasági helyzetre tekintettel idén 1 milliárd, jövőre pedig várhatóan további 2-2,5 milliárd forint értékben nyújt tagdíjkezdvezményt a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara. A köztestület országos küldöttgyűlése döntött a 10 éve szinte változatlan tagdíjstruktúra átalakításáról is. Az eddigi sávós rendszert 2023-ban egy lineáris, a gazdasági teljesítményt tükröző, ezáltal igazságosabb és arányos teherviselést jelentő tagdíjrendszer váltja fel.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) Országos Küldöttgyűlése döntött a kamara alapszabályának módosításáról, közte a tagdíjrendszer átalakításáról, illetve a 2022-ben és 2023-ban nyújtani kívánt, összességében 3,5 milliárd forintot kitevő tagdíjkezdvezmény-csomagról. A 302 szavazásra jogosult küldöttből 289-en adták le voksukat (96%), az érvényesen szavazó 286 küldött közül 283 (közel 99%) támogatta az új tagdíjstruktúrát és a tagdíjkezdvezményeket.

2022. november 1-30. között zajlik majd a magánszemélyek (östermelők és egyéni vállalkozók) számára a tagdíj-megállapítási időszak a NAK-nál. A történelmi aszály, az elhúzó háború, valamint az ennek nyomán kialakult energiaválság és az egekbe szökő energiaárak miatt a NAK országos küldöttgyűlése úgy határozott, hogy a lehetőségekhez mérten támogatja a nehéz helyzetbe került gazdákat. Ezért az eddigi kedvezményeken túl a 2022. évi tagdíjból összességében 1 milliárd forint kedvezményt nyújt a leginkább rászorulók részére.

A középső (II., III. és IV.) tagdíjsávba tartozó, azaz évi 5 ezer, 30 ezer vagy 150 ezer Ft tagdíjat fizető magánszemély gazdálkodók esetében automatikusan járó kedvezményt biztosít lakóhelyük/székhe-

lyük függvényében 10-50% között, melynek mértéke azokban a megyékben, járásokban lesz magasabb, amelyeket területi arányban jobban sújtott az aszály. Ez a kedvezménycsomag 650 millió forintot tesz ki. További, országosan 350 millió forint értékben egy megyei méltányossági keret áll majd a NAK

sok figyelembevételével – dolgozunk ki egy speciális, 2-2,5 milliárd forint összértékű kedvezményrendszer, amely a teljes tagságra (a magánszemélyek mellett a gazdálkodó szervezetekre is) érvényes lesz ki. Erről jövő tavasszal dönthet a testület. A NAK tehát idén és jövőre összességében 3-3,5 milliárd forint

megyei elnökségei rendelkezésre a magasabb tagdíjsávokban szereplő tagok tagdíjának csökkentésére, ahol az indokolt.

Az országos küldöttgyűlés továbbá felhatalmazta a NAK elnökét és ügyintéző szervezetét, hogy a 2023-ban tagdíjak megállapítását megelőzően – a gazdasági és egyéb hatá-

pedig a másfélszeresére bővült. Ezzel párhuzamosan az üzemeltetési költségek nőttek, még úgy is, hogy a NAK folyamatosan fejlesztéseket hajt végre a hatékonyság növelése érdekében. Ugyanakkor a minimum és a maximum tagdíj a NAK megalakulása, 2013 óta, azaz 10 éve változatlan volt.

A jövő évtől a minimum tagdíj az előző évi bruttó havi átlagkereset 1%-a lesz, ezer forintra kerekítve (ez a tavalai számokkal számolva jelenleg 4.000 Ft), az új maximum tagdíj pedig az előző évi bruttó havi átlagkereset négyszerese, 50 ezer forintra kerekítve (szintén a tavalai számokkal számolva ez jelenleg 1.750.000 Ft). A módosításokra azért volt szükség, mert a 10 éve változatlan tagdíjminimum (2.000 Ft) és tagdíjmaximum (1.000.000 Ft) fokozatosan „elinfájlódott”, a kamarai tagdíj megfizetése pedig bevételarányosan lényegesen kisebb kötelezettséget jelent, mint egy évtizeddel előt. Példaként: a minimum tagdíj 10 éve a minimálbér több mint 2%-át tette ki, most ez 1%. A jelenleg ismert adatok alapján 4000 forintra kalkulált tagdíj éppen a minimálbér 2%-a. A 2023-tól életbe lépő új tagdíjszámítás szerint 2013-ban a maximum tagdíj 900.000 forint lett volna.

A minimum és a maximum tagdíj között az eddigi sávós rendszer helyett egy arányos teherviselést jelentő, lineáris, a gazdasági teljesítményt lekövető rendszer bevezetéséről döntött az országos küldöttgyűlés. Jövőre a tagok egyöntetűen éves árbevételük 1,9 ezrelékét fizetik éves tagdíjként. Ennek köszönhetően nem fordulhat elő például az, hogy ha valamely tag árbevétele akár 1 forinttal is átlépi a III. tagdíjsáv felső határát (az 50 millió Ft-ot), akkor éves tagdíja az 5-szörösére, 30 ezer Ft helyett 150 ezer Ft-ra nő.

Az országos küldöttgyűlés döntött továbbá a tagdíjrendszer átalakításáról is. Az elmúlt egy évtizedben a minimálbér több mint a duplájára, a bruttó havi átlagkereset közel a kétszeresére emelkedett, a kamarai tagok összesített árbevétele

A szaktanácsadók kompetencia-fejlesztésének jelentősége

Hazánkban jelenleg 1220 névjegyzékben nyilvántartott szaktanácsadó személy és 129 szaktanácsadó szervezet segíti a mezőgazdasági termelőket a gazdálkodásuk hatékonyságát növelő döntések előkészítésében és meghozatalában.

Agrárszaktanácsadást 18 tanácsadói tématerületen és 117 szakterületen nyújthatnak az arra jogosultságot szerzett magán- és jogi személyek. A jogosultság feltételeit az agrár-gazdasági és vidékfejlesztési szaktanácsadói tevékenységről és az agrár-gazdasági szaktanácsadói rendszeréről szóló 1/2022. (I.14.) AM rendelet (továbbiakban: rendelet) határozza meg. Szaktanácsadó lehet a rendeletben meghatározott tématerülethez

kapcsolódó felsőfokú végzettséggel rendelkező magánszemély, aki szakterületén minimum öt év releváns tapasztalattal rendelkezik. A szaktanácsadói névjegyzéket vezeti és a jogosultság vizsgálatára irányuló bejelentéseket az agrárkamara végzi.

A névjegyzékbe való bekerülést követően a tanácsadóknak folyamatosan magas szinten és aktualizáltan kell tartaniuk tudásszintjüket, továbbá ismerniük és alkalmazniuk

kell a legújabb szaktanácsadási módszereket.

A naprakésziséget hivatott támogatni a szaktanácsadók képzési rendszere. A szakterületekhez kapcsolódó magas szintű tudás mellett kiemelt figyelmet kell fordítani a tudásátadás módjára és eszközeire.

Ezt szolgálja a szaktanácsadók alapképzéséhez kapcsolódó kompetencia fejlesztés és mérés, amit minden névjegyzéki tanácsadónak abszolválni kell.

Olyan alapkészségekkel kell rendelkeznie egy eredményes szaktanácsadónak, hogy az általa javasolt megoldásokat az igénybe vevő a legjobban megérthesse és könnyen alkalmazhassa. Ezek a kompetenciák a következők: jó kommunikációs készség, pontos és érthető fogalmazás, együttműködés, konfliktuskezelés, minden érintett számára

megfelelő megoldások keresése, empátia, előre gondolkodás, kreatív megoldások javaslása, eredeti és újszerű látásmód, a hatékonyság ellenőrzése, megfelelő fellépés, hitelesség és ápoltság.

A fejlesztés kétnapos tréningen történik, ahol a szaktanácsadók, a témában jártas trénerek irányításával, esettanulmányokon keresztül gyakorolhatják be a szükséges készségeket.

A gazdasági környezet és a hozzá kapcsolódó technológiák gyorsan változnak. Ezek lekövetéséhez már az iskolarendszerben megszerzett végzettségek nem mindig elegendők, azonban rugalmassággal, képességeink folyamatos fejlesztésével és új megoldások keresésével naprakészek lehetünk.

• VARGA ZSUZSANNA
SZAKTANÁCSADÁSI
CSOPORTVEZETŐ

Precíziós öntözéses szakmai nap a holland és hazai tapasztaltok tükrében

Precíziós öntözéses szakmai napot tartott a kamara a szaktanácsadók részére, ahol nemcsak hazai, hanem a holland szakértői tapasztaltok is megosztásra kerültek – Koen van Ginneken mezőgazdasági attasé közreműködésének köszönhetően. A kamara egy kommunikációs platform, összekötőkapocs a termelők és döntéshozók között. A mezőgazdasági vízgazdálkodásban az elsődleges feladata, hogy segítse a termelői vízkereslet kielégítését, begyűjtse, megfogalmazza és közvetítse a döntéshozók felé a termelői igényeket, ugyanakkor segítse a termelők felkészültségét, a megfelelő jogi, szakmai – növénytermesztési, vízgazdálkodási, talajtani, környezet – és természetvédelmi feltételek ismertetésén, valamint uniós pályázati információk biztosításán keresztül. Ennek egyik

eszköze a kamarai névjegyzékben szereplő szaktanácsadók folyamatos tájékoztatása, képzése. Szakmai nap egyik fő üzenete, hogy minden a talajjal kezdődik, a legelső és egyben a legfontosabb és intézkedés a talaj megfelelő szerkezetének biztosítása, hogy a lehető legtöbb vizet tudja befogadni és tárolni. A hazai és uniós helyzetképen túl ismertetésre került az öntözéses gazdálkodás jelentősége, a precíziós öntözés alapjait szolgáló léghő- és talajtani paramétereket szolgáló (aszály)monitoring állomások szerepe, valamint az Országos Vízügyi Főigazgatóság által üzemeltetett állami alaphálózat hasznosításának lehetősége. A holland Wageningen Egyetem kutatói is a talajnedvesség fontosságára a hívták fel a figyelmet, illetve bemutatásra került az, hogy miként lehet a talaj-

szenzorokkal a precíziós gazdálkodást segíteni. A KITE Zrt. részéről pedig ismertetésre került többek közt a VRI, azaz a változtatható intenzitású öntözésben rejlő lehetőség, nem utolsósorban a mintaterületeken végzett kutatási eredmények, illetve az ezen alapuló precíziós szaktanács-

adás jelentősége. A szakmai nap konklúziója, hogy ebben a klímazsúfókészen bővelkedő, szakmailag és műszakilag dinamikusan fejlődő világban elengedhetetlen szerepe van a folyamatos tudásközvetítésnek, a jelenre kész tudásátadás-tadásnak.

HAMAROSAN!

Az Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Konstrukció keretében a mezőgazdasági termelők számára a rendkívül kedvezményes kamatozású, szabad felhasználású forgóeszköz hitel a KAVOSZ Zrt. által működtetett regisztráló irodákban, illetve a forgalmazó bankoknál hamarosan elérhetővé válik.

A kedvezményes folyószámlahitel konstrukciót az igazoltan aszálykárt szenvedett növénytermesztő és a Tenyésztési Információs Rendszerben regisztrált állattartó (beleértve a halgazdálkodókat) vállalkozások igényelhetik.

AGRÁR SZÉCHENYI KÁRTYA

HITEL AZ AGRÁRIUMNAK ÁLLAMI TÁMOGATÁSSAL

200 MILLIÓ FORINTIG

AKÁR 3 ÉVES FUTAMIDŐ

Házhoz visszük az agrárium híreit!

A NAKlap egyedi tartalommal bír, átlagosan 310 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikát időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó östermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

NAK/LAP
A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

ORSZÁGOS TERJESZTÉS
átlagosan 310 000 postaládában hónapról hónapra

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamara tagoknak 20% extra engedményt biztosítunk!

Az újság PDF formátumban az agrárkamara honlapján is elérhető:
www.nak.hu/sajto/naklap

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:
Tremmer Tamás lapmenedzser +36-20/5347-137 • naklap@maraton.hu

Tanulható szakmák és tanulói juttatások az agrárszakképzésben

A szakképzés megújult rendszerében számos út áll rendelkezésre az agrárszakképzésben a nyolcadik osztályt elvégző számára.

Az új szakmajegyzékben 28 agrárszakma szerepel, szakmánként több szakmairánnyal és összesen 21 agrárrészsakmával. Mindezekről részletes leírás a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara következő linken elérhető agrárszakma iránytű kiadványában található:

<https://www.nak.hu/kiadvanyok/kiadvanyok/3554-agrarszakma-iranytu-2022/file>.

Az új szakképzési rendszerben az ötéves (2 év ágazati alapozó oktatás + 3 év szakirányú oktatás) képzési programot kínáló TECHNIKUMBAN érettségít és egy szakmajegyzékben szereplő technikus vagy okleveles technikus alapszakmát lehet szerezni, a hároméves képzési programot kínáló SZAKKÉPZŐ ISKOLÁBAN pedig egy, a szakmajegyzékben szereplő alapszakmát lehet elsajátítani.

A mezőgazdaság és erdészet, élelmiszeripar, valamint környezetvédelem és vízügy ágazatokban megszerezhető 14 technikus alapszakma a következő:

- erdésztechnikus (vadgazdálkodás és erdőgazdálkodás szakmairányok)
- földmérő, földügyi és térinformatikai technikus
- kertésztechnikus (dísznövénytermesztő, gyógynövénytermesztő, gyümölcsstermesztő parképítő és -fenntartó, valamint zöldségtermesztő szakmairányok)
- mezőgazdasági gépésztechnikus
- mezőgazdasági technikus (állattenyésztő és növénytermesztő szakmairányok)

- bor és pezsgőgyártó technikus
- élelmiszer-ellenőrzési technikus
- élelmiszeripari gépésztechnikus
- erjedés- és üdítőital-ipari technikus
- húsipari technikus
- sütő- és cukrászipari technikus
- tartósítóiipari technikus
- tejipari technikus
- környezetvédelmi technikus (hulladékhasznosító -feldolgozó, igazgatás, környezetvédelem, valamint természetvédelem szakmairányok)

A hároméves szakképző iskolában az agrárágazatokon belül a következő 14 alapszakmát lehet elsajátítani:

- erdőművelő-fakitermelő
- gazda (állattenyésztő, lovasz, növénytermesztő szakmairányok)
- kertész
- mezőgazdasági gépész
- édességkészítő
- élelmiszeripari gépkezelő

- erjedés- és üdítőital-ipari termék-készítő
- hentes és húskészítmény-készítő
- kistermelői élelmiszer-előállító
- pék
- pék-cukrász
- szőlész-borász
- tartósítóiipartermék-készítő
- tejtermékkészítő

Az előzőekben felsorolt szakmajegyzékben (korábbi OKJ) szereplő alapszakmák több munkakör betöltésére is feljogosítanak. Rajtuk kívül a szakképző iskolák műhelyiskolai programjában egy munkakör betöltésére jogosító agrárrészsakmát is szerezhet az alapfokú végzettséggel rendelkező és 16. életévét betöltött, valamint a szakközépiskolai dobantó programot elvégző fiatal. Így a korai iskolaelhagyóknak is lehetőségük van visszaülni az iskolapadba és részsakmát szerezni. Részsakmát felnőttképzőknél is meg lehet szerezni.

Az előzőekben felsorolt agrárágazatokban tanulható agrárrészsakmák a következők: állatgondozó, aranykalászos gazda, mezőgazdasági munkás, kerti munkás, növényházi munkás, faiskolai kertész, parkgondozó, csokoládetermék gyártó, keksz- és ostyagyártó, élelmiszeripari csomagológép kezelő, sörgyártó, üdítőital-ipari termék-készítő, csontozó munkás, húskészítmény gyártó, vágóhídi munkás, sütőipari és gyorspékési munkás, süteménykészítő, pincemunkás, szőlőfeldolgozó, konzervgyártó, tejipari munkás.

Az általános iskolát befejezett, de a továbbtanulási irányban még bizonytalan tanulók, orientációs évfolyamra jelentkezhetnek, ahol személyes mentorálás keretében fejleszthetők az alapkészségek, illetve kulcs- és életpálya építési kompetenciáik. A program befejeztével felvételi nélkül folytathatók a tanulmányok a választott szakmában.

Juttatások a szakképzésben:

1. Általános juttatások

Technikumban ágazati alapoktatásban (9. és 10. osztály) 8.000 Ft/hó

Szakképző iskolában ágazati alapoktatásban (9. osztály) 16.000 Ft/hó

A szakirányú oktatásban (technikusi 11., 12. és 13. osztályok, valamint szakképző iskolai 10. és 11. osztályok).

Duális képzés keretében, szakképzési munkaszereződéssel havonta 100.000 Ft – 168.000 Ft közötti összegű munkabér szerezhető, amely munkaviszony időtartama nyugdíjra jogosító szolgálati időnek számít.

Iskolai tanműhelyben, megelőző tanév végi tanulmányi eredménytől függően, 8.000 – 59.000 Ft/hó közötti ösztöndíj jár az alábbiak szerint:

- 2,00 – 2,99 között: 8.000 Ft/hó
- 3,00 – 3,99 között: 25.000 Ft/hó
- 4,00 – 4,49 között: 42.000 Ft/hó
- 4,49 – 5,00 között: 59.000 Ft/hó

2. Egyszeri pályakezdési juttatás a tanulmányokat lezáró szakmai vizsga eredményétől függően:

- 2,00 – 2,99 között: 133.000 Ft
- 3,00 – 3,99 között: 184.000 Ft
- 4,00 – 4,49 között van: 243.000 Ft
- 4,49 – 5,00 között: 302.000 Ft

3. Rászorultsági támogatás, amelynek összege, a tanulmányi eredménytől függően az alábbiak szerint változik:

- 3,50 – 3,99 között: 16.000 Ft/hó
  - 4,00 – 4,49 között: 25.000 Ft/hó
  - 4,49 – 5,00 között: 34.000 Ft/hó
- Rászorultsági támogatás a hátrányos helyzetű, de jó tanulmányi eredményű tanulóknak jár.

Az agrár részsakmát vagy agrárszakmát szakiskolában tanuló diákok szakképzési ösztöndíjban nem részesülnek, de pályázhatnak az Útravaló ösztöndíjra. Az ingyenes szakmaszerzési lehetőségek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára korlátlanok amennyiben a szakképzésben tanulói jogviszonyban vesznek részt.

• NAK

Országszerte népszerűsíti a NAK az agrárszakképzést

Országszerte zajlanak az általános iskolások továbbtanulási döntéseit segítő pályaaorientációs rendezvények, amelyek – a budapesti és megyei szervezeteivel – egyre többször vesz részt a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK).

A NAK idén első alkalommal képviselte az agráriumot a SzakMázz! Pályaválasztási kiállításon, amelyet a Budapest Fővárosi Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya immár 10. alkalommal szervezett meg 2022. október 4.-5. között a Budapesti Olimpiai Központban. A kiállításon a NAK a pályaválasztás előtt álló általános iskolai tanulók figyelmét a fejlődő mezőgazdasági és erdészeti, élelmiszeripari, valamint környezetvédelmi szakmák szépségeire és hasznosságára, a művelésükhöz szükséges készségekre és kompetenciákra, az őket oktató intézmények elérhetőségére, illetve a végzés utáni továbbtanulási lehetőségekre hívta fel.

A gyakorlati oldal tapasztalatai azt mutatják, hogy az agrár munkaerőpiacot elsősorban a megfelelő gyakorlati tudással rendelkező munkaerő hiánya jellemzi ezért fontos, hogy a diákok, és szüleik ismerjék a tanulmányok alatt megszerzhető gyakorlati tapasztalatszerzés lehetőségeit, így a duális képzést. Ebben a képzési formában tanulók ugyanis vállalati körülmények között, valódi munkát végezve szerezhetnek gyakorlati tapasztalatot a választott szakmájukban, ezzel könnyebbé téve számukra a munkaerő-piacra történő átállást. A kiállításon emellett felhívjuk a figyelmet a sikeres pályaválasztáshoz nélkülözhetetlen önismeret

fontosságára, illetve, az ágazathoz kapcsolódó szakmák szépségeire.

A NAK fontosnak tartja a pályaaorientációs szereplőkkel való együttműködést, ezért szívesen vesz részt a megyei kormányhivatalok, a megyei kereskedelmi és iparkamarák, illetve a pedagógiai szakszolgálat által szervezett pályaaorientációs eseményeken. Ezeket a kiállításokon, vásárokon a NAK megyei kollégái teljeskörűen tájékoztatják az érdeklődőket a kamara pályaaorientációs tevékenységeiről is: például a „Szakmakóstoló Hét”, az őszi pályaaorientációs napok, a digitális kampány, a letölthető kiadványok, a nyílt napok és az egyéb lehetőségekről is.

A NAK fontos célja marad a jövőben is, hogy emelje az agrárszakmák presztízsét, azáltal, hogy pályaaorientációs rendezvényeivel, kiadványaival, szórólapjaival és szakmabemutató kisfilmjeivel hiteles és naprakész információkkal lássa el a pályaválasztás előtt álló diákokat és szüleiket.

• NAK

Hasznos tanácsok gyümölcsstermő növények őszi telepítéséhez

A gyümölcsfaiskolákban elkezdődött a csemeték, oltványok, cserjék kitermelése, így ettől az időszaktól kezdve számíthatunk ültetési alapanyagra.

Kitermelésre váró gyümölcsoltványok (Fotó: Nébih)

Konténeres gyümölcsstermő növény, mely burkolt gyökérzetű, elvileg bármikor ültethető, de ez csak elvileg igaz, a gyakorlat azt mutatja, hogy ez esetben is biztosítsunk a növény számára elegendő időt, hogy még a fagyokig a talajban a begyökeresedés megindulhasson. A több évig konténerben tartott növények ültetését kerüljük minden esetben, mert a konténerben körbefutó és egymást folytató gyökerek és az elöregedett gyökérzet miatt, mely felszívó gyökereket alig tartalmaz, gyakran nagyobb kockázatot jelent, mint a szabadgyökerű ültetése.

Döntően szabadgyökerű növények kerülnek kitermelésre a gyümölcsfaiskolákból, mely növényanyag fokozottan érzékeny az ültetésre. Az ültetés időpontja a növényéleti sajátosságok alapján attól függ, hogy az adott faj mennyire érzékeny az átültetést okozó stresszre, illetve, hogy mikor indul meg az új gyökérkezdemények (hajsza gyökerek) fejlődése. A fás gyümölcsfajok közül a csonthéjasok és a fatermetű héjasok őszi gyökérképződése nagyon vonatott. A jelenség genetikailag kódolt, mely bonyolult biokémiai folyamatok tulajdonítható. Annak ellenére, hogy a talajban elegendő nedvesség van, fiziológiai kiszáradás lép fel, mert a növények nem, vagy csak nagyon kevés új hajsza gyökérkeletet fejlesztenek, ezért vizet nem tud a talajból felvenni és így a növények tavaszra

jellemzően kiszáradhatnak. A téli fiziológiai kiszáradásra az ősszel ültetett mandula, őszibarack, kajszidió és a gesztenye a legérzékenyebbek. Az almatermésűeknél, bogyósoknál, (kivétel a szamóca, melyet tavasszal, vagy nyár végén ültetünk, frígó vagy leveles palántaként) az őszi telepítés a kedvezőbb. A berkenyét és a bodzát is gyakorlati megfigyelések alapján érdemesebb ősszel telepíteni.

A szakszerű ültetésre mindenkor figyeljünk és tartassuk is be, mert ez is döntő mozzanat az ültetésben.

Az ültetésnél célszerű ültető léccel használni, mellyel a tőhely és az ültetési mélység pontosan tartható. Célszerű burkolt folyamatos feltáró-

dású műtrágyát helyezni a gyökérzet környezetébe. Szerves istállótrágya is helyezhető az ültetőgödörbe, de a szabadgyökérzetrel ne érintkezzen. Az ültetés után a gyökérnyak (szemzési hely) egyvonalba legyen a talajjal, a gyökerek dugványokat mélyebben ültetjük a jobb bokrosodás és a későbbi tőhajtások, tősarjak megújulása végett. A szemzési hely azonban mindig legyen a föld felett, mert csak így tudja kedvező hatását kifejteni az oltvány. A szemzési hely az uralkodó széliránnyal szemben álljon, ezzel elkerülve a nemes, illetve a fejlődő hajtás kitérését. Az ültetéskor a gyökerekhez került földet, folyamatosan tömörítsük, légmentesen, majd alaposan

öntözzük be, és kupacoljuk fel tavaszra. Őszi telepítés esetén mindenkor érdemes törzsvédőt kihelyezni az oltványokra a vadkár, de az esetleges mechanikai sérülések ellen is. Szaghatáson alapuló vadriasztók is jó hatásúak, akár a fára, csemetére, vagy kerítésre helyezve. Időnként azonban cseréljük, mert a hatását elveszíti.

Vegyük azt is figyelembe, hogy a fiatal oltványok télen is, folyamatosan párologtatnak és kevés a felszívó gyökérzet, így amennyiben száraz a talaj, csapadék és fagymentes a tél, úgy a tél folyamán is élettani okokból szükséges lehet két-három alkalommal öntözni. Csak hivatalos faiskolából vásároljunk gyümölcsstermő növényeket, ahol az egészséges szaporítóanyag, és a fajtaazonosság biztosított. A gyümölcsfajta termékenyülési viszonyairól mindig tájékozódjunk, és amennyiben nem öntermékeny a fajta, úgy megfelelő pollenadó fajtát is kell ültetnünk, ami a kiválasztott fajtánkkal egyidőben virágzik.

A szakszerű őszi ültetésről, bővebb leírást a kamara honlapján találunk.

Bíztatunk minden gazdálkodót, hogy bátran ültessenek gyümölcsstermő növényeket, melyek a hazai klímánkon, különleges beltartalmi értékeket produkálnak, és a saját gyümölcsnek nincs párja. Eredményes ültetést kívánunk minden telepítőnek.

• KOMMA LÁSZLÓ/NAK

Ültetőléc használata, gyümölcsoltványok ültetésénél (Fotó: Komma L.)

Érdeemes használni az e-Iroda szolgáltatást

A 2016-ban bevezetett e-Iroda funkciójában évről-évre folyamatosan bővül. A kamara online ügyintézését biztosító felületén számos szolgáltatás elérhető. Ezen szolgáltatások közé tartozik többek között a közvetlen üzenetküldési lehetőség, tagjaink egyenlegének részletes kimutatása, melyet évekre tételre lebontva is megtekinthetnek a felhasználók. Az e-Irodán keresztül lehetőség van informálódni az évenként megállapított tagdíj mértékéről is. Tagjaink az egyenlegüket és tagdíjukat már az online felületen is rendezhetik bankkártyás fizetési lehetőséggel. Az adatmódosítás is gyorsabbá vált, hiszen egyes változások már az e-Iroda felületén is módosíthatók.

A megállapított tagdíj megtekintésére, valamint a tagdíjkorrekciós időszak során, a módosítására is ezen

a felületen nyílik lehetőség. A felületre többek között az elkészült tagdíjbevallások, illetve a tagdíjmegállapító bizonylatok is feltöltésre kerülnek.

Az e-Iroda fiók a tagjegyzékbe történő felvétel során automati-

kusan kerül létrehozásra, használata külön regisztrációt nem igényel, a belépéshez és az online ügyintézéshez mindössze a kamarai azonosítója és a jelszóra van szükség.

Az e-Irodába való bejelentkezés két módon lehetséges. A www.nak.hu weboldaltól, valamint az innen elérhető portálról. Amennyiben a portálról jelentkeznek be fiókjukba, akkor rá kell kattintaniuk a „Tovább az e-Irodába” gombra. Arra szükséges figyelni, hogy a felhasználói fiókból történő kijelentkezéskor tagjainknak elsőként az e-Irodából, ez követően pedig a portálról is kell jelentkezniük.

Új jelszó igényelhető: telefonos ügyfélszolgálatunkon, falugazdász munkatársunkon keresztül, továbbá kamarai azonosítója és e-mail címe megadásával a felületen vagy e-mailen keresztül. Az e-Iroda használatához elsődlegesen a Google Chrome és Microsoft Edge böngészőket javasoljuk.

• NAK

Intézzé egyszerűen, online, otthonról kamarai ügyeit!

HASZNÁLJA AZ E-IRODÁT!

A belépéshez látogasson el a www.nak.hu weboldalra!

Fel kell tölteni vízzel a csatornákat, hogy a jövőben kisebb legyen az aszálykár

Ahhoz, hogy jövőre ne ismétlődessen meg az idej extrém aszálykár, biztosítani kell, hogy már kora tavasszal több víz legyen a talajban, illetve legyen miből öntözniük a gazdálkodóknak. Ehhez feltétlenül szükséges az érintett területeken a csapadék elraktározása, a csatornák feltöltése, illetve (ahol csak lehet) feltöltve tartása – hívja fel a figyelmet a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK). Hosszabb távon pedig hazánk élelmiszerbiztonságának megőrzéséhez fontos a kormányzat által a mezőgazdasági vízgazdálkodás fejlesztésére biztosított keret folyamatos rendelkezésre állása.

A vizet a tájba kell vezetni és ott kell tartani, ami elsősorban a meglévő vegyes tulajdonú csatornák rendeltetészerű üzemeltetésének biztosításával valósítható meg – hangsúlyozza a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK). A vízkészlet megőrzésének a medertározás a leghatékonyabb módja, a víz ilyen formában való tájban tartása javítja az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességet, csökkenti a klímaváltozásból fakadó kockázatokat, károkat. A hazai csatornák megfelelő üzemeltetése 1,2 millió hektár földterület mikroklimáját képes kiegyensúlyozni, és a medertározás az öntözési potenciálokat is növeli. A vízszükségleti igényeket pedig elsősorban ott kell kielégíteni, ahol az állami

csatornák által van rendelkezésre álló felszíni vízkészlet, és ezzel jelentősen csökkenthető a nagy energiaigényű átemelés csatornarendszerek fenntartási költsége is.

Az idej, Európa jelentős területét sújtó extrém aszály is megmutatta, hogy hosszabb távon – tekintettel a globális klímaváltozásra is – pozitív változás műszaki beavatkozás nélkül nem várható. Vízkínálat-fejlesztés tekintetében az elsődleges cél a hazai vízkapacitások növelése. A vízrendszerek feltöltésével a hazai termőterületek mintegy negyedén legalább 25%-kal csökkenthető az aszálykár. Ugyan a csatornák maximális feltöltésével – csak egy nagyobb árhullám esetén – van valamennyi esély arra, hogy növe-

kedjenek a belvizes területek, de mindez a termőterületek túlnyomó többségén jelenleg sokkal kevesebb kárt okozhatna, mint az aszály.

A NAK az öntözésfejlesztési stratégia megalkotásáról szóló kormányhatározat kapcsán 2018-ban széleskörű vízigényfelmérést végzett a gazdálkodók körében. Ennek során a kamarai falugazdászok közel negyvenezer termelő adatait rögzítették, és mintegy 1,2 millió hektár terület mértek fel a felszíni vízzel ellátható hatásterületen. A felmérés szerint a jövőben öntözni kívánt területek – a már most is öntözésre berendezett 140 ezer hektárral együtt – összesen közel 400 ezer hektár tesznek ki, kiemelten az Alföldön. Az öntözött területek növelése érdekében több

lépés is történt az elmúlt időszakban, több intézkedési terv született, mind a vízkínálat, mind a vízkereslet fejlesztésére, amelynek végrehajtását a kormány határozat szerint évi 17 milliárd forintos keretösszeggel támogatja a 2020–2030-as időszakban. Ezen összeg folyamatos rendelkezésre állása, valamint a keretösszeg felülvizsgálata elengedhetetlen a csatornák rendeltetészerű üzemeltetésének biztosításához.

A vízkereslet-fejlesztés vonatkozásában megalkotásra került az öntözéses gazdálkodásról szóló törvény, és annak végrehajtási rendelete, valamint létrejött az öntözési igazgatási szerv. Fontos kiemelni azt is, hogy a finanszírozási oldalról a Vidékfejlesztési Programban az öntözéses beruházás esetén az agrárminiszter által elismert öntözési közösségek plusz 20 százalékponttal emelt intenzitással indulhatnak. Az együttműködés további támogatására egy új pályázati felhívás került kiírásra, amely 90%-os támogatási intenzitással támogatja az öntözési közösségeket, új területek bevonása esetén a tervezést, meglévő területen létrejött közösségek esetén pedig a fenntartási költségeket hivatott támogatni. A vízkínálat-fejlesztés kapcsán szerepel ezek közt az állami művek rekonstrukciója, amely több mint száz állami csatornafejlesztési beruházást tartalmaz, továbbá a nem állami művek, illetve az ügynövezett harmadlagos művek kataszterének létrehozása, valamint rendeltetészerű üzemeltetésének megoldása. Erre tekintettel a NAK a hetekben csatornafelmérési projektet indított, mely által azokat a csatornákat azonosítják be a kamarai megyei szervezetei, valamint a helyi Települési Agrárgazdasági Bizottságok, amelyek elhanyagolt állapotuk miatt jelenleg nem tudják betölteni vízszállítási funkciójukat. A NAK ezzel is segíteni kívánja az illetékes igazgatóságokat, hatóságokat, szervezeteket a jövőbeni intézkedések megtételében.

• NAK

Kötelező kellő gondosság elvén alapuló rendszer a faanyagkereskedelemben – Mi fán terem az EUTR DDS?

2010-ben született meg az illegális kitermelésből származó fa, és az abból készült termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának tiltásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet. A közismert néven EUTR rendelet szabályozása szerint a piaci szereplőknek az illegálisan kitermelt fa forgalomba hozatalának megakadályozása érdekében egy úgynevezett kellő gondosság elvén alapuló rendszert (DDS) kell kialakítaniuk és alkalmazniuk. A DDS megléte, annak dokumentumai az EUTR hatóság ellenőrzéseinek is tárgyát képezik.

A faanyagpiaci szereplőknek (ebbe a körbe tartozik a fakitermelést végző, fát értékesítő erdőgazdálkodó is) rendelkezniük kell DDS-sel. De, vajon mi értelme van a DDS-nek, mi ennek a lényege?

A DDS-t tekinthetjük egyfajta minőségbiztosítási rendszernek, mely lefedi egy vállalkozás fakitermelésre, készletezésre, számbavételre, tárolásra, szállításra és értékesítésre vonatkozó belső szabályozását, azt elsősorban annak logisztikai és adminisztratív oldaláról megközelítve. Nem vitatható, hogy egy szakmailag és gazdaságilag életképes, hosszabb távon gondolkodó erdészeti vállalkozásnak rendelkeznie kell egy, a fentieket kielégítő belső eljárásrenddel.

Mégis mi okozhatja, hogy néha mégsem értjük a DDS-est? Terjedelme, tartalma, formátuma? Kötelező volta? Akár mindegyik válthat ki adott esetben ellenérzést. Egy valóban jól működő, kézben tartott vállalkozás ezt a belügyeibe való beavatkozásnak is tekintheti. Hiszen nem elegendő egy meglévő belső eljárásrend (ha úgy tesszük minőségbiztosítási rendszer), azt oly módon kell dokumentálni, hogy az EUTR hatóság által közzétett ellenőrző kérdéssor tekintetében is megállja a helyét.

Álljon itt két példa az EUTR DDS Útmutató ellenőrző kérdéseiből:

1.7. Biztosította a végzett tevékenységek és az érintett fa és fatermékek körének időszakonkénti felülvizsgálatát? Változás esetén eleget tesz az EUTR regisztrációs rendszerbe történő adatváltozás bejelentési kötelezettség teljesítésének? 1.8. Konkrét személyre telepítette a felülvizsgálat elvégzésének és az adatváltozás bejelentésének kötelezettségét?

Különösen a második kérdés tehát azt sugallja, hogy – habár ilyen direkt jogszabályi kötelezettség nincs – a legális működést, az arra való törekvést, szándékot (is) dokumentálni kell egy önálló DDS dokumentumban. Megoldható? Igen.

A DDS dokumentált kialakítása és működtetése egy jogszerűen működő nagyobb vállalkozás, fapiaci szereplő számára is bizonyára többlet adminisztrációs terhet jelent, még ha ez az összes tevékenységhez képest – arányában – nem is jelentős.

A fapiacian csak időszakosan – fakitermelésekhez kötötten – jelen levő, menedzsmentet nem alkalmazó kis és közepes erdőgazdálkodók számára ugyanakkor ez a feladat első olvasatra jelentős kihívásnak tűnhet. Már csak amiatt is, mert úgy érezhetik, hogy a saját, jogszerűen kitermelt faanyaguk értékesítése

során az illegális fakitermelés és forgalomba hozatal ki van zárva.

Számos erdőgazdálkodó, erdészeti vállalkozás jelezte a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarának, hogy a DDS összeállításához, ennek dokumentáltságából fakadó kötelezettségeknek való megfelelésükhöz több és konkrétabb információra, iránymutatásra van szükségük. Leginkább egy DDS minta az, amit legtöbb esetben hiányoltak, kerestek. Kérdés, lehet-e ilyen mintát összeállítani? Univerzálisat, mindenki

által használható biztosan nem. Nem véletlen, hogy az EUTR hatóság honlapján is csak a DDS ellenőrző kérdéssort találjuk meg.

Mivel Magyarországon nincs úgy nevezett akkreditált EUTR ellenőrző szervezet, így nincs olyan szervezet sem, amely a DDS elkészítésében – tevéleges – segítő kezet nyújtana a faanyagpiaci szereplőknek.

Annak érdekében, hogy a kis, közepes méretű fapiaci szereplők is maradéktalanul eleget tudjanak tenni az EUTR rendeletben foglalt kötelezettségeiknek az agrárkamara a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségével és a Fagazdasági Országos Szakmai Szövetséggel közösen közre adott egy segédanyagot, mintát a kellő gondosság

elvén alapuló dokumentációs rendszerre vonatkozóan, melyet a NAK honlapján érhetnek el a gazdálkodók.

• NAK/ERDÉSZET

**Kun Edit festőművész
2023-as vadász falinaptára
december elején jelenik meg.**

Az igényes kivitelű (A/3-as méretű) kalendárium az előlapon kívül 12 legújabb festménye reprodukcióját tartalmazza.

Megrendelhető:

drkunedite@kunedit.hu email címen vagy a 30/740-41-80-as telefonszámon.

Biomassza körforgásban tartása

A növekvő energiaárak és a rendkívül aszályos nyári időszak következményeként érdemes megfontolni, milyen módon tartják tovább körforgásban a lágyszárú maradványokat.

Ideális esetben több körben hasznosulnak a keletkező anyagok. Amennyiben a gabona szalmája arra alkalmas, úgy állattartásban felhasználható. A KSH 2020. évi jelentése alapján a 2010. évi és 2020. évi gazdaságtípusok megoszlását összehasonlítva az látszik, hogy a hazai agrárgazdaság 40%-a szántóföldi növénytermesztésre szakosodott, miközben a tömegtakarmány-fogyasztó állatok szakosodására berendezkedett gazdaságok száma 12,7%-kal, az abrakfogyasztásra szakosodott gazdaságoké 71,8%-kal csökkent. A vegyes gazdaságok száma is visszaesést mutat, miközben azért meg kell jegyezni, hogy a kisebb gazdaságok eltűnése, a méretbővülés és a koncentráció okán az egy adott gazdaságra jutó standard termelési érték minden gazdaságtípusban növekedett. Ezzel arra kívánunk rámutatni, hogy ha az adott üzem növénytermesztésre van berendezkedve, akkor praktikus döntés lehet számára a növényi részek talajba dolgozása megfelelő baktériumtrágyák használatával. Azonban mérhető, kölcsönös előnyök érhetnek el, ha az állattartó egységekkel jó kapcsolatot alakítanak ki, és a körforgásos szemlélet jegyében pl. a szalma, kukorica szármaradvány átkerül hasznosításra,

vissza pedig istállótrágya. Ennek kijuttatása fokozott haszonnal jár a talajélet, termőképesség és a hozamok javulásának szempontjából, ami előnyöket csak műtrágyázással nem feltétlen lehet elérni. Mindezekon kívül fontos, hogy aszályos években a gazdátársaknak komoly segítség, ha

hozzájárulnak a hazai termelés fenntartásához, ahhoz, hogy a hazai fogyasztó hazai termékek közül válogathasson.

Újabb fordulója lehet a szálás maradványoknak a gombatermelésben történő felhasználás. Az itt keletkező letermelt komposzt főként szalmából, trágyából áll, és homogenizálást követően kerül a természetközeli hálózatba. A termés betakarítását követően talajjavítónak felhasználható a biomassza, magas szervesanyag tartalma miatt akár komposztálható, vagy biogáz állítható elő belőle, de egy holland konzorcium például arra vállalkozott, hogy különböző eljárásokkal értékes anyagokat (antimikrobiális szerek, antioxidánsok vagy poliolok, biokatív fehérjék és poliszacharidok) vonjanak ki, amelyek a későbbiekben alkalmasak élelmiszeripari, vagy (bio)műanyagipari felhasználásra is.

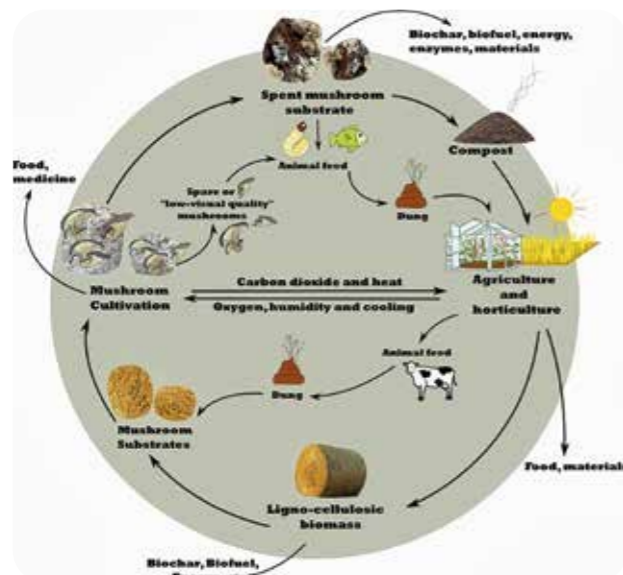
Műanyaggyártásban kőolaj-melléktermékek részbeni kivál-

tásával kapcsolatban is vannak előrelépések, méghozzá itthon, a területet dr. Lendvai László, a győri Széchenyi István Egyetem adjunktusa kutatja, aki elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János-ösztöndíját.

További gyakori hasznosítási mód a különböző származékok hasznosítására a tüzelőanyagként történő felhasználás. A felvásárlás révén gyors bevételhez jut a gazdálkodó, majd az energiacélú hasznosítás után visszamaradó hamutermék, ha rendelkezik megfelelő minősítéssel, visszakerülhet a termőföldre. Ennek szintén van javító hatása a tápanyagellátás tekintetében, azonban a termőkörzeget kevésbé támogatja, mint a fent felsorolt lehetőségek.

Érdemes elgondolkozni rajta, hogy a lehetőségekhez mérten melyik gazdasági szereplő milyen részt vállal az unió 2030-ig tartó időszakra szóló általános környezetvédelmi cselekvési programjából, melyben hat kiemelt tematikus célkitűzésen keresztül lehet csatlakozni a gazdaság növekedéséhez a természeti tőke védelmén keresztül.

• PETŐ KRISZTINA

az állatok számára megfelelő rostforrások a telepeken hasznosulnak, sőt, ilyen módon a szántóföldi növénytermesztők még teljesebben

OMV Commercial
CLOSE TO YOU

NAGYKERESKEDELMI ÜZEMANYAGOK
MEZŐGAZDASÁGI FELHASZNÁLÓKNAK

▶ A legmodernebb osztrák üzemanyagok HighTec teljesítménynövelő adalékkal

Tisztább üzemanyagrendszer, optimális motorteljesítmény

▶ Alacsonyabb fogyasztás és károsanyag kibocsátás

Megnövelt motor élettartam, kevesebb karbantartás

▶ Telephelyi tartályok gyors kiszolgálása

▶ Kedvező fizetési feltételek és hitelkeret

Kapcsolat: Szabó Balázs – Telefon: +36 30 391 3393, E-mail: Balazs.Szabo@omv.com

Energia egy jobb élethez.

Talajbaktériumok használatának jótékony szerepe

Napjainkban az emelkedő gázárak egyre nagyobb kihívást jelentenek a nemzetgazdaság számára. A mezőgazdaságra nézve különösen, mivel a nitrogénműtrágyák gyártásához nélkülözhetetlen a földgáz, így azok ára többszörösére emelkedett.

Mivel több műtrágyagyár ideiglenesen bezárt, ezért a jövőben jelentős műtrágya hiány prognosztizálható. A növénytáplálás és hozamnövelés céljából a mikrobiális készítmények alkalmazása vonzó alternatívája lehet a műtrágyáknak, mivel azokkal a kijuttatandó műtrágyák mennyiségének egy részét ki lehet váltani. Cikkünkben – a téma kritikusán fontos aktualitására tekintettel – a baktérium oltóanyagok nitrogén utánpótlásban játszott szerepével foglalkozunk, és annak gyakorlati vonatkozásaival.

N-pótlás baktérium oltóanyagokkal

A nitrogén-körforgalom elképzelhetetlen mikrobák nélkül. A talajban található természetes eredetű, szerves kötésben megjelenő nitrogén több mint 98%-a nitrogénfixáló baktériumoknak köszönhető.

Számos baktérium faj képes a levegő 78%-át kitevő elemi nitrogén ammóniává, illetve ammóniumionná történő átalakítására (nitrogénfixáció). Ennek feltétele, hogy az adott baktériumfaj úgynevezett nitrogénáz enzim-rendszerrel rendelkezzen. Ahhoz, hogy egy baktérium képes legyen a nitrogénáz enzim szintetizálására és a N-fixálás működtetésére, az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:

– A N2-fixálás nagy energiaigényű folyamat, ezért ehhez szerves anyagokban gazdag talajközegre van szükség.

– A nitrogénáz-szintézishez Mo, Fe, Co, S elemekre is szükség van.

– A nitrogénáz enzimrendszer működéséhez, a nitrogén megkötéséhez – részleges oxigénhiány a kedvező.

– A nitrogénkötést a talaj felvehető NH4+, NO3- tartalma fékezi, a foszfor viszont fokozza.

Ezek alapján milyen gyakorlati következtetéseket vonhatunk le?

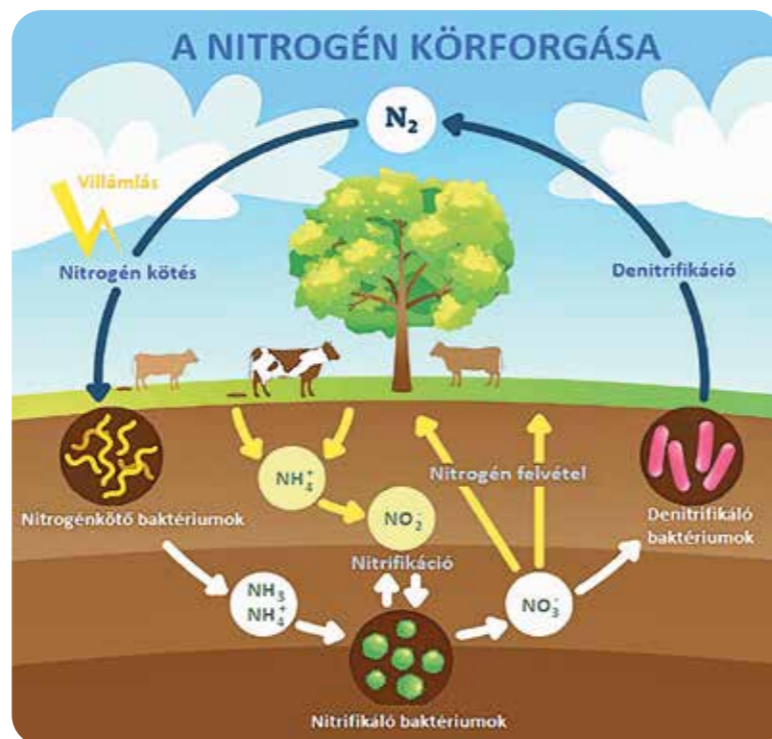
– A baktérium oltóanyagok alkalmazása és a szervestrágyázás egymás hatását erősítik.

– A nitrogén megkötésére pozitívan hat a szármaradványok területen hagyása és szakszerű biológiai kezelése.

– A talajbaktérium oltóanyagok alkalmazásához célszerű a talaj Mo, Fe, S ellátottságát is ellenőrizni és megfelelő kiegészítésükről gondoskodni a hatékony N-fixálás érdekében.

– A termesztett kultúra N-igényének műtrágya formában való kijuttatásakor vegyük figyelembe a következőket. Ha a szervestrágyázás mellett szakszerű a tarlókezelés és baktériu-

mos talajoltás történt, akkor már jelentős nitrogént biztosítottunk a növénynek. Ezért javasoljuk, hogy a lombon történő nitrogén pótlást részesítsük előnyben, a talaj kémelése érdekében. Mivel a N-fixáló baktériumok gyakorlatilag az év jelentős részében folyamatosan dolgoznak, a nitrogénáz enzimrendszer megfelelő működéséhez a felvehető P tápelemnek is folyamatosan rendelkezésre kell állnia. Ezért célszerű olyan oltóanyagot alkalmazni, ami a N-fixálók mellett a talaj kötött P-készletének feltárását és mobilizálását végző baktériumokat is tartalmaz. A kettő szinergizmusa gyakran látványos eredményeket produkál.

– A talaj mérsékelt vagy sekélyebb bolygatása - mivel ez a talajművelési mód kevésbé biztosítja az oxigéndús talajállapotot - kedvez a nitrogénáz enzim működésének. A humuszos talajréteg kissé mélyebb, oxigénhiányos részei ideálisak lehetnek a nitrogénkötők működéséhez. A talaj átá-

zottsága, a póruster kisebb oxigénellátottsága miatt, szintén előnyös a N-fixáció szempontjából. Ezért kedvez a talajoltáshoz a kora tavaszi és az őszi időszak.

– Összefoglalva, a növénykultúrák megfelelő nitrogén ellátottságához fontosnak tartjuk a jelen kialakult műtrágyahelyzetben a baktériumos talajoltási technológia alkalmazását. A talajoltó készítményekben a nitrogénkötő baktériumok mellett foszfor feltáró törzsek is találhatóak, a foszfor ugyanis jelentős szerepet játszik a folyamatban. Fontos a nitrogénkötéshez az energia, mely szervesanyagokkal biztosítható, így a szervestrágyázással vagy a növényi maradványok szakszerű kezelésével. A nitrogénkötésben a molibdén, vas és kén is fontos, ezért kell figyelni ezen elemek ellátottságára. Végül a talaj viszonylagos oxigénhiányos állapota is kedvez a nitrogénkötésnek, ezért a talajművelési módban a kevésbé bolygatott technológiát választjuk. Ezért optimális a talajoltáshoz a kora tavaszi vagy őszi magágyelőkészítés.

• NAK

Agtech SUMMIT

Konferencia
a jövő agráriumáról

2022. november 24.

Budapest Music Center
1093 Budapest, Mátyás utca 8.

www.agtechsummit.info

Tekintse meg
szakmai videóinkat!

A www.nak.hu/szakmai-videoak aloldalon megtekinthetőek szakmai és oktató videóink témakörökre bontva. A videók segítséget nyújtanak a hazai agrárium aktuális és leggyakrabban felmerülő kérdéseinek megválaszolásában, praktikák elsajátításában, valamint az agrártámogatások sikeres lehívásában.

www.nak.hu/szakmai-videoak

Ne féljünk a KAP Zöld felépítményétől, avagy komoly ösztönzők a gazdálkodási paradigmaváltáshoz

Aszály, hőhullámok, heves esőzések, villámárvák, újonnan megjelenő és gyorsan terjedő inváziós kártevők és a listát még hosszan lehetne folytatni olyan dolgokkal, amelyek a klímaváltozás számlájára írhatók.

Valódi piaci esélyekkel azok indulhatnak, akik minél előbb és minél jobban alkalmazkodnak a megváltozott környezeti és gazdasági körülményekhez – ami valljuk be egyáltalán nem könnyű, ugyanakkor az Európai Unió a Közös Agrárpolitikán (KAP) keresztül jelentős forrásokat biztosít a mezőgazdaság mielőbbi fenntarthatóvá válásához. Hogy miként fog ez hazánkban kinézni 2023-tól, erről

szeretnénk egy rövid áttekintést adni az alábbiakban.

A 2023-2027-es időszakra vonatkozó KAP Stratégiai Tervünkben az Agrárminisztérium a bevont szakértőkkel együtt úgynevezett **Zöld felépítményt** alakított ki, mely – a területet tekintve is – alulról építkezik, és az egyes támogatási intézkedések egymásra épülése adott esetben akár többszörösen is biztosítja a környezeti hozzáadott

értékeket. Az alábbi 5 szint került meghatározásra:

1. szint: Támogatható terület fogalmának bővítése (Agro-ökológiai Területek, AÖT)
2. szint: Feltételelességi rendszer (Kondicionalitás)
3. szint: Agrár-ökológiai Program (AÖP)
4. szint: Önkéntes emeltszintű agro-ökológiai átállást segítő beavatkozások
5. szint: Egyéb beavatkozások környezet-, klímavédelmi és adaptációs hatással

Az elmúlt két programozási ciklus rávilágított arra, hogy sajnos a támogatásoknak lehetnek bizonyos, környezeti szempontból torzító hatásai. Azáltal, hogy az agrár-környezetet és a művelést „elkülönítve”

kezelték a természetes környezet összes többi elemétől, akaratlanul is abba az irányba terelte a gazdálkodókat, hogy minél inkább növeljék a művelt területek arányát. Ennek következményeként olyan értékes területeket számoltak fel, amelyek a konkrét termelésben nem vettek részt, mégis messzemenően hozzájárultak a gazdálkodás fenntarthatóságához. Hogy mivel? **Elsősorban a talaj(élet), a vízkészlet és az élővilág egyensúlyának megőrzésével**, melyek a legalapvetőbb elemei a klímaváltozás hatásai ellen való védekezésnek, az alkalmazkodásnak.

Mindezt kiküszöbölendő és élve az uniós szabályok adta lehetőségekkel 2023-tól úgy alakul a hazai agrártámogatási rendszer, hogy teret enged a fent említett, agro-ökológiai szempontból értékes területek **alaptámogatásban** való részvételének. A gyakorlatban ez azt fogja jelenteni, hogy több olyan terület vagy területrész, ami eddig klasszikusan a *nem támogatható terület* kategóriába tartozott, például: mezővédő fasorok, cserjések, nagyobb magányosan álló fák, vízzel telt laposok (és a többi) jogosulttá válnak az alaptámogatásra, ezzel is ösztönözve a gazdálkodókat a megőrzésükre. Sőt, ennél többet is biztosítani fog a Zöld felépítmény, amit majd a **nem termelő beruházásoknál** részletezünk.

A **Feltételelességi rendszer (Kondicionalitás)** a Kölcsönös Megfeleltetés (KM) helyét veszi át a jövő évtől. Akárcsak a KM, úgy a Feltételelesség betartása is **kötelező** lesz a támogatások igényléséhez, illetve megmarad a már jól ismert Jogszabályban Foglalt Gazdálkodási Követelmények (JFGK) és Helyes Mezőgazdasági és

Környezeti Állapot (HMKÁ) felosztás, ugyanakkor a HMKÁ előírásai bővülnek, illetve átalakulni fognak magasabb környezeti ambíciószintet képviselő elemekkel: Új elemként megjelenik a **vizes élőhelyek és lápok védelme**, azonban a hazai sajátosságok és a szükséges végrehajtási feladatok előkészítése miatt ezen előírás bevezetése csak **2025-től lehetséges**. (HMKÁ 2) A vízfolyások menti védősávokon **egységes szabályozás alá kerül a műtrágya és a szerves trágya kijuttatása**, megtartva a szerves trágyára vonatkozó szigorúbb elvárásokat, valamint tiltva lesz a növényvédőszer használata is; a sáv szélessége legalább 5 m. (HMKÁ 4)

Az erózió elleni védekezés jegyében a **12 % feletti** lejtésű területeken a korlátozás alá eső növények köre kiterjed az **összes kapás kultúrára**, beleértve a kukorica és a napraforgó, valamint az őszi káposztarepce 24 cm-nél nagyobb sortávolságon való termesztését is. Ennek értelmében ezeket a fajtákat csak szintvonalasan, vagy erózióvédő sávok beiktatásával, vagy közvetlenül lehet

termeszteni 12 % feletti lejtésű területeken. (HMKÁ 5) Minden gazdálkodó számára kötelező lesz a **szántóterületének** bizonyos arányán **nem termelő terület**, illetve **tájelem** fenntartása. (HMKÁ 8)

Az előírás **10 hektárnál nagyobb** kiterjedésű szántóterületekre vonatkozó kötelező jelleggel és két végrehajtási lehetőség közül választhat a gazdálkodó:

A gazdaságok szintjén a szántóterület **legalább 4%-a** nem termelési célú terület vagy tájképi elem, beleértve a paragon hagyott földterületeket is. VAGY

A gazdaságok szintjén a szántóterület **legalább 7 százalék** nem termelési célú terület vagy tájképi elem, beleértve a paragon hagyott földterületeket és a növényvédő szerek használata nélkül termesztett köztes növénykultúrákat vagy nitrogénmegkötő növényeket, **amiből három szívaléknak mindenképpen paragon hagyott földterületnek vagy nem termelési célú tájképi elemnek kell lennie**.

nak megfelelő, a HMKÁ 8 alapján védett táji elem), amelyek mindamelllett hogy környezeti hozzáadott értékkel bírnak, egyúttal Kondicionalitási feltételt teljesítenek és plusz támogatásért valósulnak meg. Ha pedig ehhez hozzáteszük a Zöld felépítmény egyik „nagy várományosát” a **nem termelő beruházásokat**, akkor kirajzolódik a teljes kép – ugyanis a nem termelő beruházások nemcsak az említett HMKÁ 8 elemek telepítéséhez fog forrást biztosítani, nemcsak az alaptámogatásban és az AÖP-ben lesz elszámolható, hanem **saját fenntartási támogatás** is fog kapcsolódni hozzá.

Tehát mit érdemes látni a Zöld felépítmény lehetőségeiből? Két dolgot mindenképpen, amelyek együttesen vannak jelen: a változtatás szükségességét és az ehhez kapcsolódó ösztönzőket. A Zöld felépítményben rendelkezésre álló eszközök olyan szellemben kerültek kialakításra, hogy önmagukban és kombinálva is alkalmasak legyenek előmozdítani a környezettudatos gazdálkodásra való átállást – ugyanakkor a legnagyobb hatásfokot akkor tudják kifejteni, ha a gazdálkodó jól ismeri a területének igényeit és (közép)hosszú távon meg tudja tervezni, hogy mit szeretne látni a földjén. Különösen igaz ez a nem termelő beruházások kapcsán, hiszen minden célterület legalább öt, de inkább hét éves fenntartási időszakkal lesz megvalósítható.

A változás elkerülhetetlen, viszont hazánk mindent megtett annak érdekében, hogy egy olyan zöld agrártámogatási rendszert alakítsunk ki, ami sikeresen segíti majd a gazdálkodókat a környezettudatosabb gazdálkodásra való átállásban – mindehhez a NAK már a tervezés során, is kiemelt segítséget fog biztosítani.

• GYENES, VADKERTI/NAK

Előremutató a kárpát-medencei magyar gazdák együttműködése

Meg kell vizsgálni, hogy hol és hogyan tudjuk a határon túl is releváns szakmai információkat eljuttatni, biztosítani a határon túli gazdaszervezetek felé – mondta Győrffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke, a Magyar Gazdák Egyletét Fórumának plenáris ülésén.

– Október 27-én tartottuk meg a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyletét Fórumának plenáris ülését a horvát tagszervezet meghívására a Kárpát-haza legnyugatibb pontján, Pólában. Az seményen áttekintettük az új Közös Agrárpolitikában rejlő lehetőségeket, a generációváltás kérdéseit, illetve a határon átívelő kapcsolatokat – közölte Győrffy Balázs, az agrárgazdasági kamara elnöke.

– Közel tíz éve indult a fórum, azóta összeszokott, jól együttműködő szervezetet sikerült összekovácsolni, viszont a tapasztalatokon építkezve tovább kell fejlődni, erősíteni kell a hálózatosodást – emelte ki köszöntőbeszédében Győrffy

Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és egyben a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyletét Fóruma (KEF) elnöke. Elmondása szerint a NAK feladatain belül is mindig fontos volt a KEF, a határon túli gazdákhoz való kötődés. A határon túli falugazdász hálózattal igyekszünk jó kapcsolatot fenntartani, a szakmai együttműködésben van a feladat, a hazai 600 fős hazai falugazdász hálózat tapasztalatait képesek vagyunk átadni. Erre kiváló lehetőséget ad az Agrárminisztériummal való jó es harmonikus viszony.

A „NAK ne csak a nevében legyen nemzeti, a kárpát-medencei gazdaságszervezet számára továbbra is

legyen keretrendszer, ami képes találkozási pontokat biztosítani a jövőben is” – fogalmazott a kamara elnöke. Mint mondta, meg kell vizsgálni, hogy hol és hogyan tudjuk a határon túl is releváns szakmai információkat eljuttatni, biztosítani a határon túli gazdaszervezetek felé (például az Uniós Agrárhírek folyamatos továbbítása a KEF-tagok felé is, letölthető kamarai szakmai kiadványok).

Jakab István, az Országgyűlés alelnöke, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének (Magosz) elnöke nyomatékosította, hogy különösen fontos időszak előtt állunk, komoly kihívások mellett (gazdasági, háborús...). A szervezetépítésben ezért is lenne szükséges egy lépést tenni előre. „Igazi, baráti közösségként indultunk, szépen, lépésről lépésre haladtunk, és a kormányknak köszönhetően a nemzetpolitika egyre többet tett lehetővé. Kaptuk tehát lehetőséget, esélyt.”

– Szövetségben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával megvan a tudásbázisunk. Ahogy KEF-tagszervezetként a Magosz is teszi, minden tagszervezet gondolja végig, hogyan

tudná hasznosítani, felhasználni a szervezetben (KEF) rejlő potenciált – hívta a fel a tagokat Jakab István. Hozzátette: „már elértük, hogy 24-48 óra alatt minden információt mindenhova el tudunk juttatni egymáshoz, ez egyedülálló teljesítmény, a NAK ernyőszervezetként képes erre.” Természetesen mindezek mellett külföldi tagszervezeteinek a saját kormányuktól is meg kell kapni az információkat. Ha a meglévő erőforrásainkat még jobban megszervezzük (falugazdász-hálózat), akkor még több eredmény is kihozható ebből a rendszerből, hogy minél jobban tudjuk a határon túli magyar gazdákat szakmailag segíteni – mutatott rá a Magosz elnöke, az Országgyűlés alelnöke.

Az Agrárminisztérium (AM) nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára, dr. Ökrös Oszkár felszólalásában kiemelte a személyes találkozások fontosságát, a közös fellépés szükségességét, hangsúlyozva, hogy a magányos harcosok ideje lejárt, közösségben, együtt kell építkezni.

Jankovics Róbert, a horvát parlament magyar nemzetiségi parlamenti képviselője, illetve a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének (HMDK) elnöke szerint a horvátországi magyarság életképes, erős közösség, amit a HMDK vidék- és gazdaságfejlesztési stratégiával segít, valamint igyekeznek egyféle „brand”-et képezni a magyarságból.

Dr. Magyar Lóránd kiemelte, hogy a határon túli legjelentősebb magyar gazdaságszervezet a romániai magyar, ráadásul ugyanazokkal a kihívásokkal nézünk szembe (KAP, támogatási rendszerek, a jövő technológiai kihívásai) és ő is kiemelte, hogy elengedhetetlen az összefogás.

Ótott Róbert kihangsúlyozta a jelenleg kiváló szerb-magyar kapcsolatokat. A Vajdasági Magyar Szövetsége (VMSZ) folyamatosan együtt gondolkozik a gazdákkal, mivel a vajdasági gazdák hangulata

meghatározza az egész magyar közösség hangulatát, ezért is fontos a gazdákra való odafigyelés, a velük való együttműködés. Mivel Szerbia nem tagja az EU-nak, így a vajdasági magyar gazdák hátrányban vannak az uniós tagokhoz képest.

Az ülés során új tagokkal is bővült a szervezet, felvételt nyert az egyeztető fórumba a Pro Agricultura Egyesület, amelynek tevékenysége hét romániai megyére terjed ki: Kolozs, Beszterce-Naszód, Fehér, Szeben, Hunyad, Temes és Arad; valamint a Szatmár Vidékfejlesztési Egyesülettel, amelynek célja partiumi régióban élő magyar gazdák segítése.

A rendezvény a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének (HMDK) Gazdakörével közösen került megrendezésre. Az ülésen részt vett dr. Ökrös Oszkár, az Agrárminisztérium (AM) nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára, Demcsák Csaba nagykövet (Magyarország Nagykövetsége Zágráb), Jankovics Róbert, a horvát parlament magyar nemzetiségi parlamenti képviselője, dr. Magyar Lóránd, a román parlamenti képviselőház Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Szakbizottságának alelnöke, és Ótott Róbert Vajdaság Autonóm Tartomány Szerbia tartomány Mezőgaz-

dasági Víz- és Erdőgazdálkodási Titkárság titkárhelyettese.

A plenáris ülést követő, utolsó napon a pulai katonai temetőben a hősi halott magyar haditengerészek

emlékére állított emlékműnél rótták le tiszteletüket a résztvevők. Mint ismert, az I. világháború idején a pólai kikötő volt az osztrák-magyar csatahajók és az egész Császári és Királyi

Hadiflotta fő bázisa. Bécsi levéltári adatok alapján 1903 és 1918 között 2660 halottunkat temették a ma meglátogatott temetőbe.

•NAK

Lezárult a jégkarmérséklő rendszer idei védekezési szezonja

Idén is védte a jégkároktól a mezőgazdasági, lakossági, közületi értékeket a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) által üzemeltetett országos jégkarmérséklő rendszer.

A jégveszélyes felhőkbe ezüst-jodidot juttató talajgenerátorokat az április 15. és szeptember 30. közötti védekezési szezonban 99 napon keresztül, összesen 212 091 üzemórára kellett bekapcsolni.

Az ország 986 pontjáról – 219 automata és 767 manuális talajgenerátor segítségével – ezüst-jodidot a felhőkbe juttató rendszer minden évben több tízmilliárd forint kárt előz meg a mezőgazdaságban, emellett lakossági, ipari, állami létesítményeket, ingatlanokat és ingóságokat is véd. A NAK által kiépített rendszernek az idei az ötödik üzemelési éve volt, működtetéséhez az Agrárminisztérium a Kárenyhítési Alapból évi legfeljebb 1,5 milliárd forintot biztosít. Számítások szerint a rendszerre fordított minden 1 forint mintegy 33 forint termelési értéket óv meg, éves szinten ez 50 milliárd forint megmentett termelési értéket jelent.

A talajgenerátorok ezüst-jodid tartalmú hatóanyagot égetnek el, ami feláramlással a felhőkbe jut, ott csökkentve a kialakuló jégzemcsék

méretét. A jégesők előfordulásának valószínűsége nem zárható ki teljesen, azt viszont garantálni lehet, hogy a lehulló jégzemcsék mérete kisebb lesz annál, mint amelyek a rendszer használata nélkül hullanának le. 2021-ben a gazdálkodók 39 ezer hektárra jelentettek be jégkárt, ennek jelentős hányada három extrém időjárású napon keletkezett. Összehasonlításképpen: 2017-ben, az utolsó évben, amikor még nem működött az országos lefedettségű jégkarmérséklő rendszer, közel kétszer ekkora, összesen 72 ezer hektárnyi mezőgazdasági jégkárt jelentettek be a gazdálkodók.

A jégkarmérséklő rendszer működését szakmailag az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) támogatja. A generátorokat idén az április-június közötti időszakban jellemzően főleg a Dunántúlon kellett bekapcsolni az esetenkénti heves zivatarok miatt. A nyári, szinte egész Európát sújtó történelmi mértékű aszály miatt július-augusztusban sokkal kevesebbszer, és alapvetően csak

helyi jelleggel volt jégveszély, ami miatt kevesebb alkalommal volt szükség a generátorok bekapcsolására. Szeptemberben a megszokottól jóval több alkalommal alakultak ki heves zivatarok, szupercellák, melyeket nagyobb mennyiségű csapadék kísért. Ebben a zivataros időszakban 14 napon kellett bekapcsolni a generátorokat, szeptemberben nem kevesebb mint 35 009 órát üzemeltek.

Szeptemberben tartósan csapadékosra fordult az időjárás az ország nagy területén, ezzel pedig egy hosszú száraz periódus ért véget. Az ősz első hónapja a 2022-es év eddigi legcsapadékosabb hónapja volt, még az országos átlag is megközelítette a 100 mm-t, amivel a 9. legcsapadékosabb szeptember volt a mérések kezdete, 1901 óta. A délkeleti és északkeleti országrészekben sokfelé a szokásos mennyiség 250-300%-a hullott, 100

mm feletti havi csapadék hullott a középső országrészben és a délnyugati megyékben is. Az átlagnál kevesebb csapadék csak az Alpoknál, Sopron környékén volt.

Tudományosan bizonyított, hogy a jégzemek méretének mérséklésén túl a rendszer az időjárás egyéb paramétereit, legfőképp a csapadék eloszlását, intenzitását, a felhők kialakulását, mozgását nem tudja befolyásolni, működése nem hordoz sem egészségügyi, sem környezetvédelmi kockázatot (<https://www.nak.hu/kamara/kamarai-hirek/orszagos-hirek/104757-a-jegkarmerselok-rendszernek-nincs-hatasa-a-csapadek-mennyisegere>).

Az év hátralévő részében a rendszer karbantartási munkálatait végzik el, felkészítve azt a következő védekezési szezonra.

• NAK

Folyamatban az egységes kérelmek adategyeztetése

A Magyar Államkincstár 2022. október 20-án megkezdte a területalapi egységes kérelmeket érintő adategyeztető végzések kiküldését. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara falugazdászai által beadott kérelmeknél idén is alacsonyabb volt az adategyeztetésben érintett kérelmek aránya, mint az egyénilleg benyújtott kérelmeknél.

A Magyar Államkincstár (MÁK) a korábbi évekhez hasonlóan idén is felszólító végzés kiküldésével hívja fel az érintettek figyelmét, ha a benyújtott

egységes kérelemmel kapcsolatban adategyeztetésre van szükség. Ennek oka lehet például fizikai blokkon belüli túligénylés, tábla átfedés vagy területi ráfedés. A MÁK tájékoztatása szerint a végzések kiküldése 2022. október 20-án megkezdődött a gazdálkodók részére.

Az adategyeztetésben érintettek száma évről évre csökken: 2016-ban még 27 ezer, 2017-ben 12 ezer, tavaly mintegy 7 ezer, idén pedig a 6 évvel ezelőttihez képest alig több mint ötödannyi, 5760 gazdálkodó-

nak küldött értesítést a MÁK. Mint ismert, 2022. június 9-ig 162 ezer egységes kérelmet adtak be a gazdálkodók, ennek közel 70 százalékát, több mint 108 ezer kérelmet a falugazdászok közreműködésével. A korábbi évekhez hasonlóan az idei számok is azt mutatják, hogy az egységes kérelmek beadásánál érdemes igénybe venni a kamarai falugazdászok ingyenes segítségét. Az általuk benyújtott kérelmek 2,4 százalékánál van ugyanis szükség adategyeztetésre, az egyénilleg

beadott kérelmek esetében ez a szám megközelíti a 5,8 százalékot.

Az adategyeztetés elvégzését kizárólag elektronikus úton, az erre kialakított elektronikus felületen tehetik meg a gazdálkodók. Amennyiben a gazdálkodó a 2022. évi egységes kérelmének beadásánál kamarai meghatalmazott segítségét vette igénybe, úgy a végzést átvevő kamarai falugazdász felveszi a kapcsolatot az érintett termelővel az adategyeztetés lefolytatása érdekében. • NAK

A vízmegtartó gazdálkodás a fenntarthatóság záloga

Az idei aszály okozta 1000 milliárd forintos termés kiesés fájdalomosan szemléltette, hogy miért nem odázhatók tovább a vízmegtartó gazdálkodáshoz és az öntözési lehetőségek bővítéséhez szükséges beruházások. Az OTP Agrár a gazdasági nehézségek ellenére is stabil pénzügyi háttérrel, hatékony megoldásokkal segítheti partnereit.

A klímaváltozás hatására egyre több, az idei aszályhoz hasonló szélsőséges időjárási viszonyokra kell felkészülnie az agráriumnak. Ebben az évben nagyjából 1000 milliárd forint értékű terméskiesést okozott a szárazság, elsősorban az Alföldön, valamint a Közép-Dunántúlon.

„Sajnos ma már nem lehet pusztán a csapadékra hagyatkozni. A gazdák a következő évekre megfelelő agrotechnika alkalmazásával, vízmegtartó gazdálkodásra történő áttéréssel, szárazságtűrőbb fajták kiválasztásával, megfelelő nitrogén műtrágya alkalmazásával és az öntözés lehetőségét bővítő beruházásokkal készülhetnek” – mondta Zsarnóci Csaba, az OTP Agrár fősztályvezetője.

A klímaváltozás hatásait tehát csupán mérsékelni tudjuk, amelyhez több eszköz is rendelkezésre áll. A fejlesztések nem odázhatók tovább, hosszú távon is alkalmazkodni kell a változó időjárási tényezőkhez. Az ország azon részein azonban, ahol már az elmúlt években sem volt rentábilis a kukorica termesztése, a gazdáknak várhatóan mást vagy mást is kell termeszteniük. Ebben a vetésváltási rendszerek módosítása lesz a kulcs, például a kukorica vagy épp a repce helyett kevésbé kockázatos, esetleg a jelenlegi vetésszerkezetben nem található új növények is szóba jöhetnek.

A vízmegtartó gazdálkodáshoz szükséges szemléletváltásra nem csak a gazdaságokban, hanem a szabályozói környezetben is szükség volna. Az OTP Agrár szakértői szerint a fejlesztési erőforrások koncentrációja már 2-3 év alatt 80-100 ezer hektár öntözött terület

felújítását, és 30-40 ezer hektárnyi új – eddig nem öntözött terület - víz- és energiatakarékos fejlesztését tehetné lehetővé.

Fontos emellett, hogy a pénzügyi stabilitás érdekében az eddiginél is több termelő éljen a növénybiztosítások és a kockázatkezelési alapok

lehetőségeivel, hiszen ezek a kárenyhítés hatékony eszközei lehetnek.

Bár a korábbi évekhez képest megdrágult a beruházások finanszírozása, a fejlesztések már nem csak a gazdaságok versenyképességét javíthatják, de fenntarthatóságukat is biztosíthatják. Ráadásul az Európai Unió új Közös Agrárpolitikájának bizonyos forrásai a vízmegtartó gazdálkodás kialakítására is felhasználhatók, tehát ha valaki jól él a lehetőségeivel, új távlatokat nyithat számára az új támogatási rendszer. Ezek lehívásához – a pályázatírástól a teljes projekt finanszírozásig – az OTP Csoport minden segítséget megad az érintett gazdáknak. (X)

BŐVEBB INFORMÁCIÓK AZ OTP AGRÁR MEGOLDÁSAIRÓL: WWW.OTPAGRAR.HU

A tájékoztatás nem teljes körű és nem minősül ajánlattételnek, célja kizárólag a figyelem felkeltése. A pénzügyi konstrukciók részletes feltételeiről az ismert csatornákon keresztül tájékozódhatnak. Az OTP Csoport fenntartja a hitelbírálat és a kondíciók módosításának jogát.

JOHN DEERE S KOMBÁJNOK A KITE ZRT.-TŐL

Az új DynaFlow Plus tisztítórendszer 5%-kal nagyobb termelékenységet jelent. Az aktív lejtőkompenzáció dombos területen jobb kapacitás-kihasználást biztosít, míg dőlt termény betakarításban a hidraulikus vágóasztal előre-hátra döntésének lehetősége nyújt nagy segítséget. A 3 db mérőcellás kalibráló rendszer segítségével biztos lehet benne, hogy pontos hozamtérképet fog kapni a kézi kalibrálás szüksége nélkül.

+ NAGYMÉRETŰ DYNAFLOW PLUS TISZTÍTÓ RENDSZER

+ ELÉRHETŐ GYÁRI LÉGKOMPRESSZORRAL

+ ÚJ MÉRŐCELLÁS, AKTÍV KALIBRÁLÓ RENDSZER A HOZAMMÉRÉSHEZ

+ GUMIHEVEDERES JÁRÓSZERKEZET AKÁR
40 KM/H VÉGSEBESSÉGGEL (KERÉKKEL IS)

JOHN DEERE

KITE
Zrt.

Aktuális kedvezményekért
keresse gépértékesítő
kollégánkat!

www.kite.hu - www.deere.hu
Telefon: 54/480-401